

Feltámadástörténet doboz

(Az eredeti ötlet forrása:

<https://wakeandwhimsy.wordpress.com/2014/04/16/diy-resurrection-egg-hunt/>)

Szükségünk van egy tojástartóra és 10 db megszámozott szétnyitható műanyag tojásra vagy kis tasakra. Mindegyik tojásba vagy tasakba igeverseket, illetve szemléltető tárgyakat helyezünk, amelyek segítségével elmondhatók a nagyheti események

a gyermekeknek. Használhatjuk ezt a dobozt családunkban vagy hittanórákban egyaránt. A gyermekalkalom elején jó bevezető játék lehet az is, ha a tojásokat vagy tasakokat előre elrejtjük a teremben, és a gyermekeknek meg kell keresni azokat.

A tojásokba kerülhetnek például a következők, de bátran alakíthatunk rajta a rendelkezésünkre álló eszközök szerint:

Ige	Szemléltető
1. Mt 21,6-9	pálmaágra emlékeztető zöld levél
2. Mt 26,14-15	ezüst színű pénzérmék
3. Mk 14,22-24	kis darab kenyér és pohár (ha nincs elég kicsi poharunk, kartonpapírból is kivághatunk egyet)
4. Mt 26,34	toll
5. Jn 19,2-3	tövískoszorú, bíborszínű szövetdarab
6. Lk 23,33	kereszt – készíthetjük hurkapálcából vagy vékony botokból
7. Mt 27,35-36	dobókocka
8. Jn 19,28-30	szivacsdarab
9. Mk 15,43-46	fehér szövetdarab, kő
10. Mt 28,6a	az utolsó tojás üres

Sárközi Gergely Antalné
IV. évf., PRTA

SZIGETEK
MAGYAR REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYES HITELETI LAPJA

Megjelenik évente 4 alkalommal.

Felelős szerkesztő:
Márkus Mihály esperes

Szerkesztő:
Sárközi Gergely Antal

Technikai szerkesztő:
Füstös Gábor

Szerkesztőség címe:
szigetek.papatem@gmail.com

A címlap sorszáma mindig nullának jelöléséget a címlap tartalmáért.

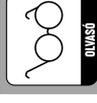
VI. ÉVFOLYAM 1. SZÁM

2024. MÁRCIUS

Hallgassatok rám, ti szügek
figyeljétek, távoít nemzetei!"
Ézs 49,1

SZIGETEK

A MAGYAR REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYES HITELETI LAPJA

Köszöntés

Kedves Testvérünk! Szeretettel köszöntünk minden olvasót az Egyházmege közössége nevében.

Hálások vagyunk, hogy 2023 őszén majdnem minden gyülekezetben megválasztásra, majd beiktatásra kerültek az új presbiterek, felálltak a következő hat évben szolgáló új presbitériumok.

Nagy örömmel köszöntjük azokat, akik most álltak szolgálatba, vállaltak főgondnoki, presbiteri vagy pótpresbiteri szolgálatot.

Köszönjük mindazoknak a szolgálatát, akik az előző ciklusban (ciklusokban) már presbiterek, főgondnokok voltak, és vállalták a további szolgálatokat is.

Isten áldását kérjük, hálát adva minden olyan presbiter és főgondnok testvérünkért, aki decemberben leköszönt a vállalt tisztségéről. Gyülekezeteikkel együtt mi is köszönjük a hűséges szolgálatot, azt, hogy segítettek gyülekezeteink megmaradásában.

Az idei évben már megszokozódottak azok a lehetőségek, amik a gyülekezetek számára találkozást biztosítanak. Múlt

héten adott (március 17.) hálát a nyárádi gyülekezet a felújítások során elvégzett munkákért. Április 6-án egyházmegei ifjúsági találkozót szervezünk Pápara. április 27-én, szombaton a Győr-Szabadhegyi Egyházközség tart háláadó alkalmat. Május 24-re tervezzük az Egyházmege éves rendes közgyűlését, és szeptember utolsó szombatján tartanánk az első egyházmegei missziós napot. Kérem a Testvéreket, hordozzák imádságban alkalmainkat.

Ezen felül 2024. június 21-23 között Tatán szervezi az Egyházkerületünk a következő REND fesztivált, amelyre mindenkit szeretettel hívunk.

Isten igéje, Jézus Krisztus Péternek szóló biztatása kísérje életünket ebben az ünnepkörben is: „én könyörögtem érted, hogy el ne fogyatkozzék a hited: azért, ha majd megérsz, erősítsd a testvéreidet! (Lk 22,32)

Márkus Mihály
esperes

Amit nem is reméltél...

Textus: „Amit szem nem látott, fül nem hallott, és ember szíve meg sem sejtett, azt készítette el Isten az őt szeretőknek.” 1Kor 2,9b

A fenti mondat egy idézet idézete Pál apostolnak a korinthusiakhoz írt leveléből. Valami olyan mély meggyőződés, amelyben már sokan hittek az évek, sőt évezredek során, amióta a leges legelső zsenge – Krisztus – feltámadt a halálból.

Én is erről szeretnék most bizonyosságot tenni Húsvét ünnepéhez közeledve. De hadd kezdjem egy kicsit messzebből. Mostanában rákaptam a japán képregényekre, azok közül is főleg azok tetszenek, ahol a főhős a halála után egy fantázia világba kerül, ahol ő lehet a hős. De minden egyes ilyen képregényben van valami közös, azon túl, hogy a halál utáni életéről szólnak. Mégpedig az, hogy a világ annyira mégse más, mint amiben most élünk. Általában vannak hétköznapi problémák, amiket meg kell oldani, étkezés, lakhatás, utazás. S vannak olyan szabályok, amelyek nem változnak, még a főhősnek is kell enni, inni, aludni, kifárad néha. Valamint a megszokott fizikai törvények is működnek: általában a dolgok lefelé esnek stb. Sőt a szereplők jellege is általában hasonlít ahhoz, amit a világban tapasztalunk, vannak jók, és vannak rosszak, és vannak a két végtel között mindenfélék.

Sokan a mi keresztyén hitünket is így képzelik el. Jó, hogy lesz feltámadás, de ez

sokaknak csak azt jelenti, hogy a világ kicsit másabb lesz, de nem alapjaiban más. Lehet, hogy lesznek dolgok, amiket majd meg kell szokni, de ez csak olyan lesz, mint mikor a világ a lovaskocsikról áttért az autók használatára, majd megszokjuk, mert alapjaiban nem változik semmi. Az ilyen emberek azok, akik azt a téves képet hiszik és hirdetik, hogy a mennyország nem más, mint rengeteg ember, akik fehér tógában a felhőkön ücsörögnek.

De Pál apostol szava figyelmeztet bennünket, így Húsvét tájékán. Az örök élet nem egyszerűen csak egy új világ. Igen, van élet a halál után. Igen, mi keresztyének hiszünk benne. De még mi sem tudjuk milyen lesz, nem mi terveztük meg, nem mi készítettük elő, nem mi szabjuk meg a szabályait. Bármit is gondoljunk róla, egészen más lesz, mint amit mi ki tudnánk találni. Mert sokkal jobb lesz, mint amit mi akár csak el tudnánk képzelni, le tudnánk írni vagy le tudnánk rajzolni. Sem a tapasztalataink, sem a képzeletünk nem segít. Mert bármit is gondoljunk, az Isten felül tudja azt múltit. Ebben a történetben nem mi vagyunk a hősök, hanem az Isten, aki ezt már előkészítette. Ebben bízunk, és Pállal együtt hiszem, nem alaptalanul.

Ámen.

Molnár-Varga Péter
egyházmegyei beosztott lelkész

Úrasztala – úrvacsora

Bár a világban a karácsony a legnagyobb ünnep, nekünk, keresztyéneknek azonban a húsvét az. És nemcsak a húsvét, hanem a teljes ünnepkör. Ennek egyike a nagyhét egyik jeles napja, nagycsütörtök. Nagycsütörtök estéjén szerezte az Úr Jézus az úrvacsora sákramentumát az utolsó vacsora alkalmával. (Az úrvacsora minden ünnepünk fontos és elengedhetetlen része. A bűnbánat, a bűnvallás és a bűnbocsánat alkalma, amit a legteljesebben a közösségben élhet át az ember. Ezért fontos, hogy az istentisztelet része az úrvacsora, kiosztását az Ige hirdetése előzi meg. A közös bűnvallás, a közös hitvallástétel erősíti a hívőket egyenként is és a közösséget egészében is.)

Egy-egy úrvacsorás istentisztelet kiemelkedik a heti istentiszteletek sorából, ezt jól tükrözik az úrvacsora kiszolgáltatásának liturgikus tárgyai is. E tárgyak közé nemcsak a jegyek kiszolgáltatását segítő ún. klenódiumok – kelyhek, bortartók, kenyérosztó és -tartó tányérok, tálak tartoznak, hanem a kimondottan az úrvacsorára készített liturgikus textíliák is. Ezek egy részét az úrasztalára terítették, másik részét az úrvacsorai jegyek letakarására használták. Múzeumunk értékes úrasztali textil-gyűjteményének jelentős részét az e célra használt terítők teszik ki, melyek közül most egy igen régi, különösen szép és műves darabot mutatunk be.

Ezt az úrasztali terítőt az ajkai gyülekezet számára készítették 1647-ben. Fehér

len-batizt alapanyagra zöld selyem és aranyfonallal hímezték a műves motívumokat. A terítő felületén körben arányosan elosztva, szimmetrikusan megalkotva

tizenkét bokor napraforgó tövet helyezett el alkotója. Egy-egy napraforgó tő 5 napraforgó virágot hajt. Középen felirat olvasható: „ISTENNEK BANNIA JESUS CRISTUS KI ELVESED EZ VILAGNAK BŰNÉIT | IRGALMAZ MINEKÜNK | ISTENNEK BARANNIA JESUS CRISTUS KI ELVD: EZ VILAGNAK BUNIT | IRGALMAZ MINEKUNK | BIKA FERENCZ A. 1647.” A felirat magát a Megváltót jelképezi, míg a 12 napraforgó bokor a tizenkét tanítványra utal.

Füstös Gáborné
múzeumi munkatárs
Pannónia Református Múzeum

Bizonyoságtétel

Kovács Helga vagyok. 1967-ben születtem. Akkoriban szüleim nem tartották fontosnak vallásos nevelésemet. A keresztelesem is otthon zajlott. Nagyszüleimnek volt ez fontos.

Sok éven át messze voltam Istentől, Jézustól. Pedig a családi minta előttem volt. Nagypám mindig vállalta hitét, a minta előttem volt. Néha-néha megálltam, megkérdeztem, mit énekel, rácsodálkoztam szoltáros könyvére, de inkább eltemettem magamban ezt a megfoghatatlan világot. Hisz a materiális világ sokkal kézzelfoghatóbb volt, és talán egyszerűbb is.

Aztán történt valami. A mélység megmutatta, hogy induljak az úton. Jézus útján. Nem volt ez könnyű. Sokszor még most sem az. Tudatlan voltam, tele félelemmel. Mit fognak szólni? Hogyan lesznek hiteles, hiszen én eddig inkább elleneztem Jézussal való kapcsolatot.

2020 őszén jutottam el Alpha-kurzusra. Sajnos a Covid ezt keresztbe törte, de következő év őszén ismét elkezdtem. Emlékszem. Ott álltam a gyülekezeti háza ajtajában, tele kétséggel, bizonytalansággal. Mit keresek én itt? Jó helyen vagyok? Ezt már azóta számtalan helyzet bebizonyította. Igen, van itt helyem. A közösség és ezen keresztül Isten megmutatta, nincs mitől félnem.

Az Alpha után az Útrakelőkön erősödött Istennel való kapcsolatom. Egy alkalommal különleges élményben volt részem. Levelet írtunk Jézusnak, amit az üres templomban elolvashattunk. Ott éreztem

Aldott a király!

Textus: „Mikor pedig már közeledett az Olajfák hegyének lejtőjéhez, a tanítványok egész sokasága örvendezve fennhangon dicsérni kezdte Istent mind azokért a csodákért, amelyeket láttak, és ezt kiáltották: Aldott a király, aki az Úr nevében jön! A mennyben békesség, és dicsőség a magasságban!” (Lk 19,37-38) „És megismertettem velük a te nevedet, és ezután is megismertetem, hogy az a szeretet, amellyel engem szeretted, bennük legyen, és én is óbennük.” (Jn 17,26)

János evangéliuma a maga sajátos módján mutatja be az Isten Fiát, a Messiást. Szinoptikus evangéliumok – Máté, Márk, Lukács – a Megváltó jeruzsálemi bevonulását közvetlenül az Ő szenvedése történetéhez kapcsolja.

Tisztázva még egyszer, hogy ki az, aki magára veszi a világ bűneit. Az árulás, a gyűlölet, az ellene feltámadó gyilkos indulat feledtetni, sőt tagadni szeretné az Ő isteni voltát. Még mielőtt ez megtörténne, mindenki számára egyértelművé lesz, hogy Jézusban Isten maga jött el közénk. Máté, Márk és Lukács evangéliuma egyértelművé teszi, hogy évezredek várákozása teljesedik be ezekben az eseményekben. Kétséget kizáróan mutatják meg azt a hatalmat, ami nem külsőségekben, fegyverekben, katonák sokaságában, erőszakban mutatkozik meg, hanem a teremítő szó, az Isten Lelkének erejében az

„egész sokasága örvendezve fennhangon dicsérni kezdte Istent mind azokért a csodákért, amelyeket láttak”. Ez a Jézussal találkozó, tanítását, hatalmát megtapasztaló tömeg bizonyoságtétele. Ez az igazság, még akkor is, ha mind ez pár nap múlva a feledés homályábavész.

Virágvasárnap számunkra a nagyhét eseményeinek nyitánya, még mielőtt szembesülnék Jézus szenvedésével, halálával, tudnunk kell, hogy Ő az Isten Fia, a Messias. Aki az Atya soha el nem múló szeretetét mutatta meg születésében, tanításában gyógyításában, a természeti erők, a halál fölött való hatalmában. E szeretet mértéke és műhatatlansága mutatkozik meg Jézusnak abban a imádságában, amit János evangéliumában olvashatunk: „hogy az a szeretet, amellyel engem szeretted, bennük legyen.” Istennek ez a szeretete egyensúlyozza ki a mi kétségeinket, hitetlenségünket, tagadásainkat, értetlenségünket, amikor az indulat és a gonoszság magával sodor. Ez a szeretet tartotta meg a Mesterét megtagadó Pétert, a kételkedő Tamást, és indította megtérésére azt a háromezer embert a jeruzsálemi piactéren. Ez a műhatatlan, emberi észsel fel nem fogható szeretet tart meg azóta is minden Istenben bízó embert.

Baráth Julianna
Nyarád, Pápadereske, Nemesszalók

Fullánkok szürnek mindenhonnan a felboldult nagypénteki darázsészékekben. Egy pillanatra ugyan előkerül a kérdés, hogy „**mi az igazság?**”, de ez is úgy illan el, mint a fiatalok szép reményei. Csupa kínlódás ez a nap! Szomjúság van, de inkább vérre, mintsem élelet fakasztó vízre. Éhség gyötör, de emberhúsról az emlékezés és hálaadás páskabaránya helyett. Amiből szükösen mértek, az a jóság, figyelem és megértés. Kínból van a legtöbb.

Kínlódtak a főpapok, mert a törvényeik szerint nem ölhetnek, pedig nagyon jó volna, mert **„ha egyszerűen csak hagyjuk őt, mindenki hisz majd benne, aztán jönnek a rómaiak, és elveszik tőlünk a helyet is, a népet is... jobb, hogy egyetlen ember haljon meg a népért, semhogy az egész nép elveszen.”**

Kínlódtak a hamis tanúk, pedig nem kevesen voltak, kik mondva csinált történetekkel kanyarították a bűnt, leginkább saját számlájukra. Nehezen találtak a szavakat. **„végül előálltak ketten, akik azt állították, hogy Jézus ezt mondta: Le tudom rombolni az Isten templomát, és három nap alatt fel tudom építeni.”**

Kínlódott Pilátus ki-be szaladgálva az őrző csöcselék és Jézus között, mert rá nézve kínos volt, hogy úgy tűnt, mindenki látja, csak ő **„nem talál benne semmiféle bűnt.”** Mégis tenni kellett valamit, amivel

bebizonyíthatja, Rómáé, de leginkább az övé az ország és a hatalom.

Kínlódtak a tanítványok, kik addigi önmagukkal meghasonlottak, és ki szó nélkül futott el, ki pedig átkozódva és esküdözve mondta: **„Nem ismerem ezt az embert.”**

Kínlódott Jézus a kereszten keresve Istent. **„Én Istenem! Én Istenem! Miért hagytál el engemet?”** Születésében övé volt az emberélet első lélegzetvételének felsíró élni akarása, halálában pedig a levegőért kapkodó pánikfélműnket is magára vette, mert ez is osztályrész a halandónak. Ahogy a méltóságában való megszégyenülése és teljes kiszolgáltatottsága is. Ezt is jelenti, hogy Jézus ismeri az övét.

Az egész teremtettség megrendült nagypénteken, melyen Isten megengedte a halált. Hagyta tombolni a gonoszt, hogy minden emberi kín és bűn összetörje Őt magát Jézusban. Ő pedig magába zárva, mint egy sírgödörbe eltemeti mindazt a bűnt, ami átokként teszi tönkre a testet, kapcsolatokat, egész teremtett világot, hogy **„íme, újjáteremtsen mindent.”** Mert ideje van a megváltásnak, és ideje van a feltámadásnak!

Kínlódunk mi, akik ma élünk, ha nem fogadjuk el ezt a kegyelmet.

Erlitz Anita
Gyórszemere, Csorna

Dr. Márkus Mihály nyugalmazott dunántúli református püspök 1966-ban önálló lelkipásztori szolgálatát Szentgyörgyvölgyön és a hozzá tartozó szegekben és községekben kezdte meg. Fiatal házasként, éppen végzett lelkipásztorként. A körzetben eltiltott négy esztendő krónikái ezek a levelek, melyek bár személyesek, ma már nem jelzett személyeknek íródtak, mégsem „túl személyesek.” Noha az is izgalmas kérdés, hogy egy fiatal lelkipásztor és felesége hogyan éli meg az első gyülekezet varázsát, a szolgálatok különféléseit, a számos sebet hordozó gyülekezet bezártságát, itt ezekben a levelekben igazán mégsem erről van szó.

Hanem a gyülekezetekről. Azokról az emberekről, akik közé küldetett 1966-ban, mindössze 23 esztendősen, friss diplomásként, friss házasként Dr. Márkus Mihály. Dr. Steinbach József püspök úr könyv elején olvasott ajánló szavait csak ismételni tudjuk: **„Ez a könyv megrendítő. Miközben nem akar megrendítő lenni.”**

A gyülekezeti körzet akkori állapotáról megrendítő képszerűséggel ír, miközben érződik a sorok között, hogy a Szerző nem csupán fiatalos hévvel vetette bele magát a szolgálatokba, hanem azzal a keresztyén

reménységgel, amely nem hagyta őt a legnehezebb helyzetekben sem elkeseredni. Amely még akkor is „hajította” őt, amikor a vasárnapi istentiszteleten esetleg néhányan voltak csak jelen.

A levelekből kiderül: hűséggel végezte szolgálatát a rábízottak között. Igét hirdetett, látogatott, vigasztalt, bátorított – hatalmas területet bejárva, sokszor késő este érve haza a parókiára.

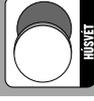
Ma, amikor olvassuk e leveleket, megdöbbenünk. Ilyen „helyzetkép” után talán megkérdezzük: van-e még egyáltalán ott gyülekezet?

Van. Isten megtartó kegyelmét a szentgyörgyvölgyiek is megtapasztalhatták, akik szépen lassan, lassan-lassan túljutottak a megpróbáltatásokon. Ma is szól az ige alkalomról alkalomra Szentgyörgyvölgyön.

És az a keresztyén reménység, amely sokszor erőt adott Márkus püspök úrnak a szolgálathoz, mondatta vele a kötet végén olvasható hitvallást: **„Hiszek abban, hogy egyszer még kicsi lesz a szentgyörgyvölgyi templom.”**

Szeretettel ajánlom e kis könyvecskét minden érdeklődő Testvéremnek.

Sárközi Gergely Antal

Út a bizonytalanságon át a különös jelig és a megbizonyosodás örömeig: él a Jézus!

melyet aztán 1709. november 9-én házasságkötésük követett. Férje, Kenessey István jómódú dunántúli református földbirtokos volt, 1734-től 1750-ben bekövetkezett haláláig a Dunántúli Református Egyházkerület első főgondnokaként tevékenykedett.

Férjével 1739-ben beköltöztek az általuk megvásárolt és átalakított hatalmas épületbe, mely ma is áll a város Fő terén – jegyezzük meg: emléktábla nélkül. A „Kenessey-Szondy ház” ívelt kapuzatának zárókövébe vésvé ott találjuk a házaspár monogramját, valamint az 1739-es dátumot.

Szondy Zsuzsanna férjével együtt tevékenyen igyekezett részt venni a pápai reformátusság életében. Kenesseyvel való házasságából sem született gyermeke. Kenessey István 1750-ben elhunyt, így Szondy Zsuzsanna másodjára is megözvegyült. Az ekkor már hatvanas éveiben járó – elmondások szerint még akkor is igen szép – hölgy 1751-ben feleségül ment a nála jóval fiatalabb ezredeshez, Eudémio Castiglionihoz (1711-1773), akivel az asszony haláláig együtt éltek. Szondy Zsuzsanna még 1752. március 28-án megfogalmazta végrendeletét, egy alapítványt hozva létre, mellyel a helyi gyülekezet mellett a Pápai Református Kollégiumot, illetőleg az országos reformátusságot tudta támogatni. Az alapítványi levél kezdősoraiban ezt olvashatjuk: „Akármily hiten levő keresztény embernek illendő az maga Religiójához úgy buzogni, hogy ahhoz való buzgóságát alamizsnákodásával is megbizonyítsa. Annak okáért Isten ő szent felsége valamim vagyon,

Textus: Jn 20,1–10

Eljött a hét első napja. Ó, hogy várta a magdalai Mária, hogy elműljék az ünnep. Miért várta annyira? Mert hát végre siethetett szeretett Mestere sírját felkeresni. Nagyon szerette Őt, és halottjára emlékezni akar. Szeretne semmit sem elfelejteni abból, amit Mestere és Úra közelében átélt és megtapasztalt. Emlékét hűségesen és szeretettel megőrizni.

Mária Magdaléna a sírhoz érve látja, hogy a kő el van hengerítve. Ez különleges dolog. A sírkövet nem szokták mozgatni. Ha el van mozdítva, akkor valami rendkívüli történt. Gyorsan Péterhez futott, és elmondta, hogy mit látott. Aztán Péter és János is a sírhoz futnak.

Erezhető itt egy fokozás. Mária indult először, aztán már a hírt véve Péter és János is a sírhoz sietnek. Futnak, mert ahol valami különleges történik, ahol Isten cselekszik, ott az emberek el kezdenek futni, hogy minél hamarabb láthassák, hogy mi is történt valójában. A sírhoz érve Péter megy be először, és elcsodálkozik. Majd János is bemegy, és azt olvassuk, látott és hitt. Ez a szó itt, hogy látott, azt jelenti, hogy a gondolatait megpróbálja

elrendezni. Összefüggésbe hozza, ami a szeme előtt van, mindazzal, amit korábbról hallott és tudott. Jánosnak itt felnyílt a szeme egy teljesen új valóságra. Rájön arra, hogy itt magasabb erők munkálkodtak és végeztek el mindent úgy, ahogy most ők ott látják.

Bár még nem értették az Írást, hogy fel kell támadnia a halottak közül, de idővel eljutnak erre is. Meglátják az összefüggéseket az Ószövetség ígérétei és Jézus feltámadása között. Mindezt a Szentlélek elvégezte bennük. Az Isten feltámasztotta egyszerűlött Fiát! Mert az élet Úra nem maradhatott a sírban! Jézus él és örökké élni fog!

Maga a Szentlélek Isten végzi el bennünk is, hogy mi is eljuthassunk oda, hogy látunk és hiszünk! A Szentlélek győz meg minket arról, hogy Jézus Krisztus feltámadt a halálból és él!

Aldott legyen a mindenható Isten, hogy miként elvégezte Jézus tanítványai életében is fokozatosan a látás és hit csodáját, úgy terem bennünk is hitet a Szentlélek Isten ma is! Ámen.

Tóth András
Táp

mindent ingyen kegyelemből adván az én ideig való sáfárságom alá, nem lehet, hogy én is ő szent fölségének abból vissza ne adnék és a magam Helvetica Confession fundáltatott igaz vallásomon levő ekklesiáziával, ennek hitbeli cselédeivel, oskoláival, tanítóival, tanítványjaival, szegényeivel, megnyomorodott árvaival, beteges öregeivel és gyámoltalan özvegyeivel (távol legyen az színmutatás) az én ideig való sáfárságom alá bizott tulajdon magam keresményeimből jót ne tennék.”

Alig egy esztendővel végrendeletének megfogalmazása után, 1753. április 6-án, 65 esztendőskorában elhunyt.

A Pápai Református Kollégium ekkor már nem működött Pápán. Az iskola és a gyülekezet is adásztevelői száműzetésének elején járt, így mindaz, amiért Kenesseyvel hosszú évtizedeken át dolgoztak, úgy látszott, végleg szertefoszlott. S amíg kedves volt férjét még igen, őt magát már nem pápai református prédikátor tette. Halotti bejegyzése a pápai római katolikus anyakönyvben található. A nagy alapítványtevő református asszony végül katolikus temetést kapott. Pápai sírja ismeretlen.

Szondy Zsuzsanna önzetlenségével, támogatásával sokak segítségére volt. Példája arra hív, hogy mi is igyekezzünk a nekünk adatott javakkal és talentumokkal Isten dicsőségére és mások javára sáfárkodni.

Sárközi Gergely Antal
ref. lelkipásztor (Noszlop és vidéke)
óraadó, PRTA
levéltári munkatárs, DREL

Imádság

Teremtő Istenünk, Gondviselő Atyánk, Urunk Jézus Krisztus!

Hálával van tele a szívünk, Szabadító Istenünk! Köszönjük az értünk elhordozott keresztet, köszönjük az üres sírt, az új és örök életet, a feltámadás evangéliumát. Köszönjük, hogy felismerhettünk téged, mint Megváltónkat. Köszönjük, hogy munkálkodsz bennünk, hogy téged követő életet élhetünk. Köszönjük, hogy közvetlenül, egyen-egyenként betöltöd a szívünket örömmel.

Urunk, látod, hogy nap mint nap van mit letennünk a kereszt alá. Látod, hogy a bűn újra és újra erőt akar venni rajtunk. Azt is látod, hogy mi sokszor engedünk neki, és gondolatban, szóban, cselekedettel és mulasztással vétkezünk irántad és a felebarátaink iránt. Istenünk, ezért kérünk,

hogy minden nap emlékeztess minket a te értünk, helyettünk és miattunk vállalt áldozatodra, hogy nap mint nap tudjunk szeretetben megújulni és ennek a szeretetnek a nézőpontjából tekinteni egymásra és a világra. Kérünk, hűtlen szívünket formáld egyre krisztusibbá!

Mindenható Istenünk, menyeyi Királyunk! Te vagy az életünk és a történelem Ura, a te dicsőségedről tanúskodik az Ég és a Föld. Urunk, segíts, hogy az életünk is mindenkor a te dicsőségednek legyen hiteles tanúja!

Amen.

**Tatai Márta
III. évf., PRTA**

*Minden imádságokban és
könyörgésetekben imádkozzatok
mindenkor a Lélek által, és legyetek
éberek, teljes állhatatossággal
könyörögve valamennyi szentért!*

(Ef 6,18)

Kenessey Istvánné Szondy Zsuzsánna élete

Ha református patrónus-asszonyokra gondolunk, akkor sokak számára Lorántffy Zsuzsanna vagy éppen Árva Bethlen Kata neve sejlik fel. S ha azt a kérdést tesszük fel, hogy vajon ismerünk-e ilyen női patrónust a Dunántúlon – akkor talán megelőlegezhetjük a nemleges választ.

Pedig a Dunántúli Református Egyházkerület sok évszázados történetében több nagy formátumú asszonyt ismerünk, akik igyekeztek jól sáfárkodni javaikkal.

Közülük is kiemelkedett Kenessey Istvánné, született Szondy Zsuzsánna tekintetes asszony, akit férjével együtt a Pápai Református Kollégium egyik legnagyobb jótevőiként ismerhetünk. Élete azonban a források hiányában számos fehér foltot tartogat, melyeket utóbb legendákkal igyekeztek kitölteni.

A rendelkezésre álló adatok szerint szülei Szondy János lelkipásztor, illetve Séllyei Katalin voltak. Édesanyja családneve nem véletlenül lehet ismerős: Szondy Zsuzsánna édesanyja révén Séllyei István gályarab püspök unokája volt! Erre nézve azonban nem szolgálhatunk elsődleges forrással, mivel a pápai gyűlekezeti anyakönyvek – Szondy Zsuzsánna

születése után – a 18. század elejétől érhetőek el.

Szondy Zsuzsánna a későbbi halotti anyakönyvi bejegyzése szerint 65 esztendőskorában hunyt el, így valószínűleg 1688-ban született Pápán, vagy talán Mezőlakon, ahol édesapja a legenda szerint lelkipásztor volt. Környékbeli származásának egyik jele, hogy már 1703-ban keresztkomának kérték fel Pápán. Alapvető probléma, hogy a mezőlaki lelkipásztorok sorában nem találunk Szondy János nevezetűt, így Szondy Zsuzsánna születésének pontos helye és ideje egyelőre ismeretlen.

A legenda szerint a fiatal lány már igen hamar losonci lelkészné lett. Az nem kétséges, hogy első férjével – akihez minden bizonnyal igen fiatalon ment feleségül! – Chernel Gáborral Losoncon éltek, de férje nem volt lelkipásztor. Tudomásunk szerint házasságukból gyermek nem született. A férj valószínűleg igen korán elhunyt, egyedül hagyva a fiatal özvegyet.

Szondy Zsuzsánna második férje, Kenessey István mint kuruc katona járt Losoncon, megismerkedésük is ott történt,

